

Lepa mladost

gotfrid ben

STA JE LOŠE

*Kada ne znaš engleski,
a čuješ da ima neki dobar engleski krimić
na nemački nepreveden.*

*Na žezi videti čašu piva
koju ne možeš da platiš.*

*Imati novu misao
koju ne možeš uviti nekim Hölderlinovim stihom
kako to već profesori čine.*

*Noću, na putovanju, slušati udaranje talasa
i reći sebi: oni to uvek čine.*

*Veoma loše: biti pozvan,
a kod kuće su sobe tiše,
kafa bolja,
a razgovor nije nužan.*

*Najgore:
ne umreti leti,
kad sve je svetlo
i zemlja laka za ašov.*

(1953)

LEPA MLADOST

*Usta devojke (što dugo ležala je u trstici)
bila su veoma izgrizena.
Kada su razrezane grudi, jednjak je bio rupičast.
Najзад, pod svodom ošita
našlo se gnezdo mladih pacova.
Jedna sestrice ležala je mrtva.
Ostale su živele od bubrega i jetre,
pile hladnu krv
i lepu ovde proživele mladost.
A lepo i brzo stigla ih i smrt:
sve su ih bacili u vodu.
Ah, taj cijuk malih njuški!*

(1912)

KRUŽNI PUT

*Osamljeni kutnjak jedne drolje,
neznano umrle,
imao je zlatnu blombu.
Ostali zubi, kao po prečutnom dogovoru,
behu poispadali.
Ovaj je mrtvozornik izbio,
založio, i otišao da se zabavlja.
Jer, reče on,
samo zemlja treba da postane zemlja.*

(1912)

RESTAURANT

*Gospodin preko, naručuje još jedno pivo,
prijatno mi je, što ne treba da prigovaram sebi,
jer i ja upravo pijuckam svoje.
Uvek se jednako misli, bolesno,
štaviše čitao sam u jednom američkom časopisu:
svaka cigareta skraćuje život za trideset i šest minuta;
to ne shvatam, iza toga članka, verovatno, stoji
industrija Coca-Cola, ili neka fabrika žvakaćih guma.*

*Imati normalan život, ili normalnu smrt,
to je takođe ništa. Jer normalan život, opet,
vodi bolesnoj smrti. A smrt
sa zdravljem i bolešću nema nikakva posla;
ide za svojom svrhom.*

Kako Vi to mislite: smrt nema s bolešću nikakva posla?

*Mislim to: mnogi obole, a ne umru;
ima tu još nečeg:
delić podozrivosti,
činilac nesigurnosti,
što nije tako jasno ocrtano,
nema kosu,
motri, viri iza ugla, štaviše zaustavlja se,
a svira na jedan drugi način.*

ODLOMCI

*Odlomci,
hrakotine duše
krvarenje dvadesetog veka —*

*ožiljci — ometeni kružni tok ranog stvaranja,
religije razorene dejstvom pet vekova,
nauka: pukotine na Partenonu,
Plank se s kvantnom teorijom pridružio
Kepleru i Kierkegaardu, u novoj zebnji;*

*ali beše večeri, što javljaše se bojama
Sveoca, blagim, dalekosežnim,
stamenim u svom ćutanju
strujanje plaveti;
bojama onih okrenutih sebi,
tada bi se okupljali
i rukama o kolena oslonjenih
priprosto, jednostavno
i blagom piću prepušteni
uz harmoniku seljaka —*

*i druge
razdraživane sadržajem iznutra,
pritiskom svodova,
pritiskom načina gradnje,
ili lovom na ljubav.*

*Krize izražavanja i napadi erotike:
to je današnji čovek,
unutrašnjost vakuum,
kontinuitet ličnosti
biće sačuvano odelima
koja, od dobrog materijala, deset godina traju.*

*Ostatak odlomci,
poluglasovi,
delovi melodija iz susednih kuća,
crnačke duhovne pesme
ili Ave Marie.*

(1950)

Izbor, prevod i beleška: Milan Uzelac



BELEŠKA O AUTORU:

GOTFRID BEN (Gottfried Benn) rođen je 2. maja 1886. u Mansfeldu. Gimnaziju pohađa u Frankfurtu na Odri (1896—1903). Studira teologiju i filologiju u Marburgu (1903—1904), a potom medicinu u Berlinu; i diplomira 1910, habilitira radom *Über die Häufigkeit des Diabetes melitus im Heer* (1912). Kao lekar radi u Hanoveru i Berlinu, gde je i umro 7. jula 1956. Pored pesama pisao je prozu, eseje. Knjige pesama: *Morgue und andere Gedichte* (1912), *Söhne. Neue Gedichte* (1913), *Fleisch* (1917), *Statische Gedichte* (1948), *Fragmente* (1951), *Destillationen* (1953) i dr. (Prevodi su rađeni prema: Gottfried Benn: *Gesammelte Werke* 1—8, Limes Verlag, Wiesbaden, 1968).